

Kuždesių dvaras

C A R O L E M A R T I N E Z

TYTO ALBA

C A R O L E M A R T I N E Z

Kuždesių dvaras

R O M A N A S

Iš prancūzų kalbos vertė
Inga Tuliševskaitė

VILNIUS 2015

UDK 821.133.1-31
Ma513

Carole MARTINEZ
DU DOMAINE DES MURMURES
Éditions Gallimard, 2011

© Editions GALLIMARD, Paris, 2011
© Inga Tuliševskaitė, vertimas į lietuvių kalbą, 2015
© Ilona Kukenytė, viršelio dizainas, 2015
© „Tyto alba“, 2015

ISBN 978-609-466-091-7

*Su meile skiriu Richardui, Marie-Noëlle ir
Renaud Martinez – savo tēvams ir brolii*

Fraskitai Karasko

Taigi šįkart ir vėl pateiksiu tik vieną
XII amžiaus damų paveikslą.
Mirguliuojantį, iškreiptą atspindį.

GEORGES DUBY

Prologas

PRIE KUŽDESIŲ DVARO RŪMŲ galima prieiti iš šiaurinės pusės.

Reikia gerai pažinoti apylinkes, kad nuo Žaliosios Damos pievos pakraščio rastum taką per tankią girią. Tą miško žaizdą ištisos kartos palaikė nelyginant ugnį – genėdavo ataugančias šakas, nuolat kovodavo su bandančia užsitraukti medžių mase.

Beveik sunykęs kelias, kuriuo einam ilgai, aidi paukščių balsais. Vargstam traukdami pėdas iš klampaus purvo, atplėšdami jas nuo įkalnėn palengva kylančios žemės ir minam ant kojų pirštų. Gerвуogių krūmai kabinasi į blauzdas, drasko veidus, tarp lapų samanomomis šmirinėja rudi voriuikai. Stumiamės į priekį po augmenijos skliautu, pro kurį tik reti saulės spinduliai pajėgia prasismelkti. Kur ne kur šviesos kalavijai auksu dryžuoja pamiškę lyg senos pasakų knygos piešiniuose.

Pagaliau lapija prasiskiria ir išeiname į plačią proskyną, kurią kadaise juosė tvirta statinė tvora, po dviejų amžių pakeista tokiu aukštu akmenų mūru, kad už jo vos matyti didžiojo bokšto viršūnė. Iš tų įtvirtinimų šiandien tik šen bei ten likę griuvėsiai mūrų, iš trijų pusių juosusių akinamą pragiedrulį, kuriame stūkso Kuždesių dvaro rūmai.

Pietinėje pusėje nereikia jokio aptvaro – nei medinio, nei akmeninio, galingas bokštas stovi išskleidęs nevienodus sparnus ant stačios uolos, kurios papėdėje teka Lu. Romi upės srovė, nuo amžių stropiai raitanti tas pačias žalias kilpas, ir šiandien laižo uolėtą skardį.

Kuždesių dvaras viešpatauja virš tamsaus miškų horizonto, praraja jam nė motais.

Dvaro rūmai dygo protrūkais, ilgainiui vis labiau išstypdami, ar, veikiau, išsikėtodami. Kiekvienas šeimininkas paliko juose savo žymę, pridūręs kas sienos skverną, kas laiptų maršą, kas bokštelį, ir niekas nesirūpino visumos vienvė.

Einame pro plačius kaustytus ažuolinius vartus, šiandien prapuočiusius, ir trempiame aukštą žolę apleistame parke priešais šiaurinį rūmų fasadą.

Lengvas vėjelis glosto mūsų veidus, kedena plaukus, verčia markstyti, kutena ausų ertmes. Vėjo ūžesy linksta aukštos laukinės žolės. Lyg perbrauktos valkčiu. Kuždesiai – gal tolimo sielvarto – išdryksta ore.

Žengiamo pirmyn prieš vėją gaubiami pratiso šnabždesio, atsklindančio tarytum iš akmenų.

Mūsų nueitas kelias, miškas, medžių tankmė, juodžemio kvapas ir toji žaliais vingiais išsiraičiusi upė ten, apačioje, – taip slėpininga ir beveik nerealu. Tvirtovė mirguliuoja akyse, nes šie dvaro rūmai – ne vien balti akmenys, sumaniai sumūryti vienas ant kito, net ne kažkur knygoje surašyti žodžiai ar šen bei ten tarsi grūdai pabirę lapai, šie rūmai – ne iš teatre tariamų žodžių, kur aktorius savo malonų orų balsą ir visą kūną naudoja lyg dramblio kaulo įnagi.

Ne, ši vieta nuausta iš kuždesių, iš persipynusių balsų gijų, tokių senų, kad norėdamas juos išgirsti privalai įtempti klausą. Ji – iš

niekada niekur neparašytų, bet vienas su kitu sumegztų žodžių, tįstančių it švelnus švabždesys.

Nuo balto lapo pakyla lengvas atodūsis, įsmunka tarp akmenų, jaudrina sielas, jo dvelksme suvirpa šešėlis pilies, panašios į statytas vaikystėj. Šventovės šmėkla praryja didingą paminklą, kuris vos prieš kelias akimirkas stovėjo prieš mus toks istorinis, tvirtas. Ant jo šalto fasado kuždesiai piešia trumpalaikius šešėlius, o mes laukiam pašėlusiai plakančiom širdim, laukiam, kad pamatytume aiškiau.

Kuždesiai apniaukia didįjį bokštą, akmeninis ekranas aižėja, lapas tamsėja, plečiasi, veriasi į knibždantį pomirtinį pasaulį, ir mes sutinkame kristi į prarają, kad iš jos pasisemtume prasisunkiančių takių užmirštų moterų balsų.

ESU ŠNEKANTI ŠMĖKLA.

Esu ta, kuri savo noru buvo užmūryta, kad bandytų gyventi.

Esu skaisčioji Kuždesių mergelė.

Pirmiausia kalbėsiu tau, galinčiam girdėti, papasakosiu apie savo laikus, savo svajones, apsakysiu užmūrytųjų viltis.

Šiais 1187 metais Esklarmonda, Kuždesių dvaro panelė, pasirinko gyventi Otpjere kaip atsiskyrelė, iki mirties užmūryta mažytėje celėje, kurią jai įrengė tėvas prie koplyčios sienos, jo rūpesčiu pastatydintos dvaro valdose šventosios Agnietės garbei, kuri, būdama trylikos metų, mirė kaip kankinė todėl, kad nesutiko būti niekieno kito, tik Kristaus, sutuoktinė.

Norėjau sustiprinti dvasią, svajojau tapti malda ir stebėti savo laikus pro grotuotą angą, pro kurią ilgus metus man paduodavo maistą. Toji akmeninė burna tapo manąja, vienintele mano kiau-ryme. Jos dėka pagaliau galėjau kalbėti, kuždėti vyrams į ausį, paskatinti juos tam, ko savo lūpomis, net ir saldžiausiais bučiniiais, niekada nebūčiau galėjusi pasiekti.

Ta akmeninė burna man teikė šventosios galių. Pro langelį pūčiau savo valią, mano alsavimas nuskriejo per pasaulį iki Jeruzalės vartų. Iš praviro kapo akimis sekiau paskui kryžveivius, keliaujančius į Aką, kadaise vadintą Ptolemajo Antiochija.

Tačiau mano balsas nepatiko ir jį iš manęs išplėšė. Buvau užsmaugta prarytų sakinių, negyvų gimusių žodžių. Kamuojama daugybės požeminių kančių. Tai, kas liko neišsakyta, tvenkiasi mano sieloje – sukrešęs srautas, tylos votys, kurias reikia pradurti, kad ištekėtų pūliai, laiko mane tarp šitų akmenų, tas ilgas juodo vandens kaspinas, pasroviui plukdantis jausmų lavonus, riksmų skenduolius nakties išpūstais pilvais, prieš laiką gimusias meilės kalbas. Savo skarnose suakmenėjusių žodžių kraujoplūdis.

Brisk į šį tamsų vandenį, nerk į mano pasakas, leisk mano žodžiams vesti tave keliais ir takeliais, kuriais dar nežengė nė vienas gyvas žmogus.

Noriu kalbėti, kol pritrūksiu kvapo.

Klausykis!

AŠ ESU ESKLARMONDA – auka, balandė, Dievui paaukotas kūnas,
Jo dalis.

Negali nė įsivaizduoti, kokia buvau graži, tokia graži, kokia gali būti penkiolikametė, tokia graži ir švelni, kad tėvas, niekaip į mane neatsižiūrėdamas, nepajėgė apsispręsti perleisti mane kitam vyrui. Iš motinos paveldėjau neįprastai šviesų gymį. Lyg mįslinga liepsnelė būtų virpėjusi už nelyg alebastras mano veido odos ir nuostabiai skaidrių akių.

Tačiau aplinkiniai senjorai tykojo grobio.

Buvau vienatinė duktė ir turėjau gauti gerą kraitį.

Tarp tvirtų sūnų, kurių per Dievo malonę sulaukė mano tėvas, tarp jo bendražygių ir jų jaunųjų ginklanešių buvau it be paliovos čiulbantis paukštelis, aulinių batų ir ginklų triukšme giedojau tai, ko Drovumas neleido man išsakyti. Tarsi stiklinis varpelis skambėdavau sode už aukštos tvoros, kur mane išleisdavo giedromis dienomis, ant gėlių kilimo, tarp iš aplinkinių pievų išplėštų vėdrynų ir laukinių kardelių, o mano balsas sklido sumišęs su jų kvapais, mano balsas – lengvas ir tyras – kilo Dievopi, kilo lyg Abelio dūmai.

Tuose kraštuose visi kalbėjo apie mergaitę, švelnųjį angelą, akylai saugomą Kuždesių dvare ant gaidios gėlėtų lankų vejų, ir sakė, kad norint pasiekti tuos ant skardžio krašto iškilusius dvaro rūmus tereikia einant mišku sekti jos nuolat skambantį balsą, kurį, regis, tik naktis pajėgia užmigdyti.

Buvau nupiešta, nulipdyta žmonių kalbų. Tuose kraštuose mes visos buvom tokios, bet mano tėvas, regis, geriausiai mokėjo skulptoriaus amatą, tik jis užmiršo pasakyti man mano lyties ydas ir išvarė kapelioną, kuris nemokėjo tylėti! Gali įsivaizduoti, kaip visi turėjo svajoti apie tą skaisčią mergelę, meilią ir išmintingą, apie kelrodes jos dainas, turtus, kurie jai buvo skirti, – apie tą tėvo numylėtą dukterį!

Tačiau niekam nerūpėjo, ko geidžiu aš.

Kam būtų šovę į galvą teirautis jaunos moters norų, net jeigu ji princesė?

Anuomet moterų žodžiai laikyti vien tauškalais. Moterų troškimai buvo tik pavojingos užgaidos, kurias derėjo išvaryti žodžiu ar rykšte.

Bet tarp tų karo vyrų tėvas buvo švelnus man. Tik užsispyręs priešinosi leisti ten, kur mane šaukė Dievas. Nesutiko, kad stočiau į vienuolyną, kuris būtų išskyręs mus tikriau nei vedybos.

Jis buvo smulkus žemvaldys, bet didis riteris, pelnęs šlovę turnyruose ir kovose, apmokęs daug jaunuolių: mano pusbrolius iš motinos pusės, vyresnius savo vasalų sūnus, kelis galingesnius senjorų jaunėlius. Aplinkui knibždėjo žirgų, šunų ir jaunuolių, jie rėkavo, gėrė, medžiojo ir akies krašteliu sekė mane.

Iš visų, kuriuos buvo priglaudęs savo dvare, tėvas labiausiai mylėjo Lotarą, jauniausią ir mylimiausią Monfokono senjoro sūnų. Galingasis kaimynas patikėjo jam savo aštuonmetį berniuką dar prieš išsventindamas jį į riterius.

Išsventintas Lotaras įnirtingai kovėsi turnyruose, su įkarščiu ir džiaugsmu veldavosi į grumtynes, nesibaimindamas nei prie-

šininkų, nei demonų, retkarčiais prasklęsdavusių virš laukų ir pievų, kad susirinktų mirusiųjų sielas, nes žuvusieji tose Bažnyčios anuomet uždraustose kovose neturėjo teisės būti krikščioniškai palaidoti. Dvejus metus jis su gausia palyda klajėjo po pasaulį ieškodamas įvertinimo, pardavinėjo kovose įgytus ginklus ir žirgus, kad deramai atšvęstų laimėjimus, jam pataikavo didžiūnai ir siekė privilioti į savo riterių pulką. Dvejus metus jis buvo visų garbinamas, paskui apsisuko ir grįžo namo.

Atėjo pas mane toks pat putliaveidis, gaubiamas pergalių šlovės, regėjau tik įnoringą berniuką geležiniais drabužiais, išmokytą žudyti, niekada nenusivelkantį tunikos, visada raitą, nuo žirgo nusėdantį tik kai įsigesdavo padulkinti kaimietes. Žinojau, koks jis nedoras, dvare lažą einančios baudžiauninkų dukterys verpdamos ir ausdamos pasakodavo apie jo prievartą. Tas vyras pelenų žydrumo akimis yra godžiausias glamonių ir mėgsta siaubti, kalbėdavo jos. Jis žaidė savo gyvybe lyg kardo smaigaliu, niekada nieko neprašydavo, nelaukdavo kviečiančio žvilgsnio! O puolusios merginos tylėjo, kad išvengtų gėdos ir nebūtų išvartytos lauk.

Mano laikai mylėjo skaisčias mergeles. Žinojau, ką privalu saugoti: savo tikrąjį lobį, tėvo garbę – nepaliestą antspaudą, turėjusį man atverti Dangaus karalystės vartus.

O jo geisdamas tas vyras, tas Lotaras de Monfokonas, bandė įvilioti mane į kurtuazinius žaidimus. Tramdydamas geidulį, priklaupęs ant kelio meldė tik vieno bučinio. Tačiau manęs nedomino istorijos apie savo damoms paklūstančius šauniuosius riterius! Tiesa, kitos damos laukdavo savųjų trubadūrų, jos mėgavdavosi meilės dainomis ir kapituliacija po ilgos apgulos, su nerimu svarstydamos, ar nugalėtojas priims ją kaip išrinktąją. O ir aš supratau, kad tose pasakose riteris visada nugali, gražuolė visada pasiduoda, ir tie žvanginantys ginklais jaunuoliai manęs nejaudino. Kas būtų galėjęs suabejoti jų galia? Kova, ak, tokia nelygi, būdavo pralaimima iš anksto. Dama privalėjo priimti jai rodomą pagarbą, ji išbandydavo

riterius, o šiems įveikus kliūtis atsilygindama atsiduodavo tam, kuris mokėjo būti kantrus ir nesitenkindavo vien atlaisvinęs savo apatinių raištelius. Dainos būdavo skiriamos jai, vieninteliamei riteriškos Meilės objektui. Smurtautojų, kuriems tiesiog paimti moterį tapo pernelyg paprasta, įmantrybės.

Niekada nebūčiau norėjusi tokio jaunuolio. Bodėjausi tuo, kuris, toks nedoras, man vaidino tokį malonų, ir nenorėjau jam priklaudyti.

Tačiau mano tėvas pagaliau pasidavė ir buvom gražiai sužieduoti, o Lotaras savo didele plaštaka suėmė jam ištiestą virpančią rankelę – manąją. Mus vieną kitam pažadėjo ir mano sužieduotinis, kaip anuomet buvo madinga, asistavo man karštai įsijautęs į vaidmenį, naują ir sunkų vyrui, niekada nemokėjusiam laukti. O aš privalėjau laikytis taisyklių, kaitinti jo geismą tiek, kiek truks sužadėtuovės, drąsiai jam priešintis. Kai gavęs mano tėvo leidimą po medžioklės ateidavo į damų kambarį pasigirti savo žygiais, kaip buvau išmokyta, nepamalonindavau jo nei žvilgsniu, nei žodžiu. Tik ausys, ak, tos vargšės ausys prieš mano valią likdavo atviros bjauriems plepalams to, kuris neabejojo, kad netrukus būsiu jo valioje.

Vedybos nebuvo lengvas dalykas. Mes neturėjom pasirinkimo, net ir Lotaras, Bažnyčiai pakako šeimų susitarimo. Tik manajam kavaleriui jos buvo labai naudingos: jauniausias iš brolių, jis turėjo maža vilties išvengti viengungystės ir paladino likimo. Pirmagimiai jau atsiėmė savo dalis, o dviejų jaunėlių vardams nebuvo skirta išlikti palikuonyse. Penkeriais metais vyresnis Amėjus, ką tik netekęs mylimosios, atsižadėjo vesti. Liko Lotaras, pritvinkęs įsiučio ir garbėtroškos.

Įkarštis ir įgūdžiai turnyrų kovose pelnė jam tokią šlovę, kad visų, net mano tėvo, nuomone, vyriškas jo kraujas buvo vertas palikuonių. Ta sąjunga jam būtų į naudą. Vedęs jis taptų senjoru, o jo trapi, nuolanki, tyli žmona suteiktų jam deramo – palikuonių kūrėjo – svorio. Burgundijos grafystėje dar buvo likę laisvų vietų,

kurias buvo galima užimti. Manosios iščios buvo jo ateitis, jis tinkamai išdirbs mano kūną, kad, juo naudodamasis, įkūnytų savo šlovę – paliktų spiečių palikuonių, šaunių vyrų, vėliau prapėsiančių jo giminei, garsinsiančių jo vardą, visiems laikams įamžinsiančių jo kraują, atminimą, šlovę, ką jau kalbėti apie tos, kuri jam bus atiduota iki mirtis juos išskirs, kraitį ir su visu tuo susijusias sąjungas.

Aš, skaisti, būsiu tik indas, kurį neštumai vienas po kito galiausiai nusineš nebūtin. Net jei Lotaras mirtų anksčiau už mane, našlystė manęs neapsaugotų. Lyg kokios sutarties garantas ir vėl atitekčiau tam, kuris sumokėtų brangiausiai.

Kaip kitaip nei su Kristaus padėjimu būčiau galėjusi išvengti tokio likimo?

Mano laikais moterys tvirtai tikėjo Kristų. Tik Kristus galėjo sutrukdyti vyrams pasiekti savo tikslą ir išplėsti iš jų skaisčią mergelę. Tad anuomet šeimos, atiduodamos Dievui dukterį, kad melstųsi už juos dangaus aukštybėse ar vienuolyno celėje, manė sudarančios su dangum naują sąjungą.

Toji maldos galia, dvasios stiprybė palaikė pasaulio pusiausvyrą – mano laikais niekas tuo neabejojo.

Vienuolės, mistikės ar atsiskyrėlės valdydavo žmones ir įgaudavo kitaip nepasiekiamą laisvę – nepriklausomybę, apie kurią jokia kita mano luomo moteris negalėjo nė svajoti.

Bet kokia kaina?

Kaip būčiau norėjusi nesupykdyti savo tėvo.

VIENĄ GEGUŽĖS RYTĄ mane pažadino dar prieš aušrą, ilgai rengė ir puošė, paskui sukaustytą baimės ir drabužių išvežė į Monfokono dvarą. Gražiausi Kuždesių dvaro žirgai su puošniausiais pakinktais, sidabriniais skambalėliais prie pavalkų gabeno mano rakandus, ir visas dvaras lydėjo mane. Kokia puošni raitelių, ryškiaspalvių vėliavų ir įkyrių žvangučių procesija, didelė šventė mano menko asmens garbei. Visu tuo šurmuliu tikrai siekta mane išaukštinti!

Mano tėvas, išdidus ant savo ristūno, paskutinį kart demonstravo savąjį lobį. Buvau jo giminės pasididžiavimas.

Nuo debesų apsunkęs dangus dundėjo. Jis, raižomas keistų spalvotų ašmenų, švietė kone geltonai, o slėnyje gaudžiantys griausmai aidu ritosi paskui mus, šuoliavo greta manęs. Taip mums judant pirmyn tikėjaisi, kad lietus nuplaus mano baimę, tačiau nelijo, tik žaibai vagojo švininį horizontą.

Dangus pratrūko netikėtai, vandens srautai tarsi akėčių virbai smigo stačiai į žemę priešais Franš Montanj bažnyčią, kurioje buvo prisiglaudę vestuvinininkai. Du varpai, nors daužėsi kiek įmanydami, nepajėgė nuvyti audros. Vandens grotas perėjau prisidengusi tėvo pelerina, kad nesugadinčiau savo apdarų.

Mano sužieduotinis laukė visas spindėdamas. Pliaupė taip, kad susitikome navoje, ne lauke, kaip buvo įprasta.

Ten, žiūrėdama į arkivyskupo, atėjusio sutuokti savo sūnėną su vieno iš savo vasalų dukterim, stulą, neištariau „taip“.

Nė viena vietinė mergina niekada nedrįso šitaip įžeisti.

Žinodama, kad už tai man niekada nebus dovanota, išsitraukiau puošnioje suknoje paslėptą peiliuką ir, sekdamą būsimos šventosios Odės pavyzdžiu, nusipjoviau ausį. Tada kreipiausi į arkivyskupą, tardama, kad jau esu pasižadėjusi Kristui, tik niekas nenorėjęs manęs klausyti, nes merginai nelengva būti išklaustytai net teisingo ir mylinčio tėvo.

Buvau sumaniusi nusipjauti nosį, bet gal pagailėjau savo grožio. Pasigailėjau veido. Todėl nusirėžiau ausį, nors jos kremzlė kiek priešinosi labai rūpestingai išgaląstiems ašmenims.

Vestuvinėkai, iš pradžių piktinęsi, nurimo pamatę mane plūstant krauju ir liovėsi gaudę, kad girdėtų, ką sakau. Mano žodžius paskleidęs alsavimas atrodė nenatūralus. Įžado didybė, Lotaro rimtis – viešai atstumtas penkiolikametės mergaitės jis neprieštaravo, tik stovėjo sustingęs greta, lyg pirmąkart mane matydamas. Mano užgniauztas skausmas, skulptūriškas grožis, ilga kraujo juosta auksinėse garbanose ir ant nuometo šydo – viskas jiems staiga pasirodė tarsi stebuklas. Ir viskas susimaišė su tą paveikslą gaubiančiu ištirpusiu dangumi, vėjo gūsių plakamų medžių vaitojimu ir aukštojo dvasininko, vilkinčio violetiniu abitu, su vyskupo lazda rankoje nelauktu sąstingiu. Audra spjaudėsi įtūžiu, riaumojo it milžiniškas žvėris, o aš ramiai ištariau „ne“ arkivyskupui Tjeri II – Kristaus vikarui ir mano tėvo siuzerenui, ištariau „ne“ savo tėvui, Lotarui, esamiems ir būsimiems šeimininkams, pirmąkart gyvenime ištariau „ne“.

Dar pridūriau, jog Kristaus valia už mano kraitį Kuždesių dvare turi būti pastatydinta akmeninė koplyčia, o prie jos sienos priglausta celė, kurioje visiems laikams būčiau užmūryta. Dievas man turįs kitą planą nei santuoka su Lotaru. Toji koplyčia būtų skirta šventajai Agnietei, o aš savo kape – gyva ir mirusi – melsčiausi už visus, kuriuos užgavau atsisakydama tekėti.

Tada į bažnyčią įturseno avinėlis.

Svirduliuodamas ant drebančių laibų kojų jis ėjo per minią ir atbidzeno iki manęs. Stojusioje tyloje skardus jo mekenimas sutaurino mano veiksma, užantspaudavo dangiškąją sutartį ir jau niekas nebedrįso manęs apšaukti eretike!

Dėl jo pasirodymo tapau naująja Agniete, kuriai pakako paaukoti vien savo ausį.

Tas vaizdas sukėlė didelį triukšmą. Tada įsikišo arkivyskupas, smarkiai jaudindamasis jis prabilo apie stebuklą ir pagaliau numaldė savo brolio, Monfokono senjoro, įtūžį.

Tėvas, kaip ir Lotaras, nepratarė nė žodžio.

*Esu ta, kuri savo noru buvo užmūryta,
kad bandytų gyventi.*

Carole Martinez (Karolė Martines, g. 1966 m.) – ispanų kilmės prancūzų rašytoja, buvusi aktorė ir fotografė, šiuo metu dėsto prancūzų kalbą mokykloje. Lietuviškai jau išleista jos knyga „Pasiūta širdis“ (2014 m., „Tyto alba“). „Kuždesių dvaras“ – romanas apie Esklarmondą, Kuždesių dvaro senjoro dukterį. Čia realybė pinasi su mistika, mirusieji prabyla, o gyvieji gyvena keistame ankstyvųjų viduramžių pasaulyje. Čia istorija atgyja ir tampa vizija.

1187 Viešpaties metai. Otpjero dvaras Prancūzijoje, visų vadinamas Kuždesių dvaru. Ten viską lemia iš mažytės celės sklindantys žodžiai, kuriuos šnabžda gražuolė Esklarmonda, atsisakiusi tekėti ir, būdama penkiolikos, sava valia užmūryta celėje prie koplyčios sienos, nes nesutiko būti niekieno kito, tik Kristaus, sutuoktinė.

Tačiau mergelė net neįtarė, kad, paskyrusi savo gyvenimą Dievui ir vienatvei, neišvengs nei gyvenimiškų aistrų, nei būtinybės priimti sprendimus, nei... motinystės džiaugsmų ir kančių. Kuždėdama iš savo celės ji lemia žmonių likimus: laimina dvaro gyventojus ir maldininkus, išsiunčia kariauti į Šventąją Žemę savo tėvą, atstumia jai siūlomą vyro meilę. Ji tampa vietos šventąja, ginančia Kuždesių dvarą nuo negandų ir net mirties. Bet aistros aplink celę nenustoja virusios...

Carole Martinez Esklarmondos lūpomis mums kužda apie viduramžius – laiką, kai kūnas beveik nieko nereiškė, kai stebuklai buvo realūs, o už tikėjimą buvo kovojama ir mirštama. Apie meilę Dievui ir žmogui, apie žiaurumą ir džiugesį, apie mistinius regėjimus. Ši aistringą pasakojimą perskaitai vienu atsikvėpimu.

ISBN 978-609-466-091-7

TYTO ALBA

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt